

UDC 930.85 (4—12)

YU ISSN 0350—7653

ACADEMIE SERBE DES SCIENCES ET DES ARTS

COMITE INTERACADEMIQUE DE BALKANOLOGIE
DU CONSEIL DES ACADEMIES DES SCIENCES ET DES ARTS
DE LA R.S.F.Y.

INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

BALCANICA

ANNUAIRE DE L'INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

XXI

BELGRADE
1990

BALCANICA XXI, Beograd 1990, 1—411.

ХРОНИКА БАЛКАНОЛОШКОГ ИНСТИТУТА СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ ЗА 1989. ГОДИНУ

18—24. јануара,

На окружном столу у Копенхагену, који је био посвећен диверзификацији и социјалној еволуцији у првом миленијуму пре нове ере, по позиву је учествовао мр Александар Палавестра. Поред тога, у организацији Универзитета и Националног музеја одржao је јавно предавање *Кнежевски гробови на централном Балкану.*

20. јануара — 26. фебруар,

Мр Бошко Бојовић провео је у Паризу на студијском боравку месец дана. Обавио је значајне консултације с менторима за свој докторски рад и радио у библиотеки Сорбоне, INALCO и другим. У разним институцијама Бошко Бојовић је разговарао о успостављању размене публикација са нашим Институтом.

23. фебруар,

У Свечаној сали Матице српске одржана је промоција књига Гомолава I и Гомолава II. Ово су прве две књиге из серије која ће бити посвећена великом археолошком налазишту Гомолава. Истраживања овога локалитета која су трајала преко двадесет година вршена су у организацији Војводанског музеја, Нови Сад, Завичајног музеја, Рума, Археолошког института, Београд и Балканолошког института САНУ.

1—31. март,

Гост Балканолошког института био је проф. Леонид Гибјански из Института за балканистику и славистику Академије наука СССР са којим наш Институт има заједнички научноистраживачки пројекат. Боравак професора Гибјанског остварен је на основу уговора два института о финансирању боравака научних радника ради истраживања у архивима Београда и Москве.

1. март,

Академику Радовану Самарџићу истекао је мандат на функцији директора Института. Услед законских ограничења реизбор није могућ, па је на иницијативу професора Самарџића Радна заједница Института покренула поступак за избор новог директора Института.

15. март,

Дописни члан САНУ Никола Тасић изабран је за вршиоца дужности директора Института. За дописног члана САНУ, проф. Никола Тасић изабран је на скупштини Академије 15. децембра 1988. године.

15. март,

Изабрано је ново Научно веће Института у саставу, академик Радован Самарџић, академик Мехмед Беговић и академик Милка Ивић. За председника Научно веће изабрало је академика Радована Самарџића.

16. март,

Професор Леонид Гибјански одржао је у Институту предавање *Страјдања народа Југославије и СССР-а у другом светском рату*. За ово предавање професор Гибјански користио је резултате досадашњих истраживања на заједничком пројекту наших института *Односи народа Југославије и СССР-а према фашистичкој Немачкој 1941—1945.*

15. март — 28. април,

Научни саветник Балканолошког института др Веселин Буретић, током студијског боравка у Москви, истраживао је граву за период 1945—1947. у Архиву Министарства иностраних послова СССР. Др В. Буретић одржао је предавање *Антисрпска употреба идеолошки опијене стаљинистичке Русије* у Институту за балканистику и славистику АНССР, а затим, због великог интересовања, предавање је поновио на Историјском факултету Универзитета „Ломоносов“ и у Институту за информације АНССР.

21—24. март,

Др Драгослав Антонијевић извршио је тродневна етнолошка истраживања у селима источне Србије.

24—25. март,

На научном скупу у Сарајеву *Досадашња изучавања наше књижевности на оријенталним језицима и даље перспективе* учествовао је Ненад Филиповић.

5. април,

Рукописи зборника радова *Манастир Шишатовац и античке студије код Срба*, као и годишњак *Balcanica XX* предати су у штампу.

6—7. април,

Ар Драгољуб Драгојловић учествовао је на научном скупу *Духовна култура народа Босне и Херцеговине*, одржаном у Сарајеву, с рефератом *Црква босанска*.

6. април,

Балканолошки институт и Библиотека града Београда, одељење уметности, организовали су у просторијама Библиотеке промоцију књиге Јанка Радовановића *Иконографска истраживања српског сликарства XIII и XIV века*.

7—9. април,

Академија наука Босне и Херцеговине организовала је у Сарајеву научни скуп *Стање, проблеми и перспектива истраживања у области новијести друштвене мисли у Босни и Херцеговини* на коме је др Драгољуб Драгојловић учествовао са рефератом *Стање и проблеми истраживања цркве босанских крстјана*.

10. април,

Објављен је други том зборника радова *Градска култура на Балкану*.

17—19. април,

Балканолошки институт САНУ организовао је међународни научни скуп *Јеретички покрети и дервишки редови на Балкану* уз финансијску помоћ Републичке заједнице за науку Србије. Учесника из СФРЈ и из иностранства било је 42. Скуп је изазивао велики интерес научне јавности, а пригодне натписе о овом симпозијуму донели су скоро сви дневни листови.

26. април,

На састанку редакције *Балканике* мр Александар Палавестра изабран је за секретара редакције. Дужност од садашњег секретара др Мирдрага Стојановића преузете је од наредног броја годишњака *Балканике*.

8—11. мај,

Дописни члан САНУ Никола Тасић боравио је у Будимпешти, Печју и Сегедину и обновио сарадњу са мађарским археолозима на припреми друге свеске серије *Balcanopoplica*. Боравак проф. Николе Тасића није финансирао Институт.

8. мај — 8. јун,

Боравак од месец дана у Паризу мр Бошко Бојовић искористио је за завршна истраживања и консултације са менторима о докторском

раду. Mr. Бошко Бојовић у разним научним институцијама у Паризу преговарао је о евентуалној сарадњи са Балканолошким институтом.

10. мај,

Предавање *О делу Доситеја Обрадовића* др Миодраг Стојановић одржао је у Етнографском музеју у Београду.

15—17. мај,

На годишњој скупштини Српског археолошког друштва која је одржана у Кикинди учествовали су дописни члан САНУ Никола Тасић и mr Александар Палавестра. Mr Александар Палавестра припремио је реферат о археолошким истраживањима тумула у селу Глободер крај Крушевца, која су под његовим руководством извршена 1988. године.

15. мај,

Др Милан Протић одржао је предавање *Извори идеологије српског радикализма*, које је у оквиру своје сталне трибине организовао Историјски институт.

20. мај — 19. јун,

У току студијског боравка у Херцег Новом др Петар Милосављевић прикупљао је многобројну граву о политици европских сила према Балканском полуострву. Архивска истраживања вршена су за тему *Русија и балканске земље од свиштовског до једренског мира*.

21—29. мај,

Етнолошка истраживања жупе Белице, предвиђена планом рада за 1989. годину на пројекту *Белица*, обављена су под руководством др Адрија Антонијевића. Поред руководиоца у истраживањима на овом пројекту учествовали су из Балканолошког института mr Љубинко Раденковић, из Народног музеја Светозарева mr Миодраг Алексић, из Етнографског музеја Београд кустос Софија Костић и са Филозофског факултета Београд mr Едит Петровић.

24. мај,

Просвета, Агенција Export-import преузела је за штампу рукопис зборника радова *Migrations in Balkan History*.

24. мај,

Балканолошки институт САНУ, на основу мишљења сродних научних институција из СФРЈ, изабран је за YU-координатора специјализованих информационих научнотехнолошких информација Југославије (SNTIJ).

30. мај — 4. јун,

Међународни научни скуп *Палеобалканска племена од Јадранског до Црног мора* одржан је у Нишу (30—31. мај) и у Благоевграду — Бугарска (2—4. јун). Скуп су организовали: Центар за балканолошка испитивања Академије наука БиХ, Балканолошки институт САНУ, Траколошки институт Бугарске академије наука и Комитет за културу Бугарске. Учествовало је авадесетпет научника међу којима су били и најпознатији европски стручњаци за ову научну област. Скуп је изузетно припремљен и добро организован. У Нишу домаћини и организатори били су институције из Југославије, а у Благоевграду из Бугарске. Реферате са овог симпозијума штампаће Центар за балканолошка испитивања Академије наука БиХ и Балканолошки институт САНУ.

15. јун — 5. јул,

Професор Леонид Гибјански вршио је у Београду завршна истраживања на теми *Односи народа СССР-а и Југославије од 1941. до 1945. године*.

25—30. јун,

У Соко Бањи одржан је XXXVI конгрес Савеза фолклориста Југославије. Председавајући и подносилац уводног реферата *Бања* био је др Драгослав Антонијевић, а из Института учествовао је и др Петар Милосављевић који је говорио о историји краја где је Конгрес одржан.

25—30. јун,

Професор Владимир Константиновић Волков из Института за балканистику и славистику АН СССР и представници нашег Института организовали су у Београду састанак на коме је представљен и оцењен досадашњи рад на заједничком пројекту и утврђен рок до када ће резултати бити публиковани. Истраживачи и аутори из нашег Института су др Душан Лукач и др Веселин Буретић.

25. јун,

На научном склопу у Новом Пазару *Сопоћански сусрети* учествовао је мр Бошко Бојовић са рефератом *Први покосовски књижевно-историјски списи и косовска идеја*.

18—30. јул,

Мр Бошко Бојовић боравио је на Светој Гори и у манастиру Хиландар истраживао дипломатичку граву из средњег века. Овим истраживањима допунио је граву за докторски рад.

3—12. август,

Археолошка истраживања граничних подручја трибалске и дарданске територије настављена су ископавањима у селу Глободер крај Крушевца. Обавили су их стручњаци Народног музеја из Крушевца и Балканолошког института под руководством дописног члана САНУ Николе Тасића.

12—29. август,

Др Миодраг Стојановић вршио је истраживања у Атини и Солуну за тему Косовски бој у грчкој књижевности. Истраживања је финансирала Републичка заједница науке Србије.

20—28. август,

Вања Станишић учествовао је у раду Међународног семинара за албански језик, књижевност и културу, одржаном у Приштини, са рефератом *Per disa paralele ne perdonimin e konjuktivit dhe aoristit ne shqipen dhe serbokroatishken*.

29. август — 5. септембар,

У овом периоду у Софији је одржан VI конгрес за изучавање југоисточне Европе. Из нашег Института учествовали су др Милан Протић са рефератом *The Ideology of the Franck Radical Movement and the Serbian Radical Party — a parallel analysis*, мр Љубинко Раденковић Семантика поведења на страстной недеље у славянских и балканских народов и Љубодраг Ристић *Serbia in the Diplomacy of England and France after the 1856 Paris Peace Conference and Objektivity of the photography as a historical source*.

3—14. септембар,

Гост Института био је др Јанис Пападрианос из института за балканске студије — Солун.

8—10. септембар,

У Крушевцу и Бујији, ове две општине и Балканолошки институт организовале су округли сто *Кнез Лазар — историја и традиција*. На овом, добро припремљеном склупу, реферате је поднело осам научних радника.

13—20. септембар,

Занимљиву етнолошку грађу прикупила је Јованка Јовановић у библиотеци Друштва за македонске студије, Катедри за лаографију и у Народној библиотеци Солуна. Јованка Јовановић је бележила легенде о светитељима, обичаје, песме везане за дан светковине појединих светитеља, али и теоријске поставке о новогрчким предањима знаменитих грчких етнолога.

18—19. септембар,

На позив Траколошког института БАНУ у Софију је отпутовао директор нашег Института, дописни члан САНУ Никола Тасић. Одржан је састанак редакције зборника радова са недавно одржаног заједничког научног склупа *Палеобалканска племена од Јадранског до Црног мора* и извршене припреме за објављивање ове књиге. Потом је професор Тасић у Балканолошком институту Бугарске академије наука разговарао о евентуалном покретању заједничког пројекта наша два института и Балканолошког института из Солуна под називом *Односи у књижевности Срба, Бугара и Грка*.

20. септембар,

С темом *Доситеј и Еразмо Ротердамски учествовао је др Миодраг Стојановић на научном састанку слависта у Вукове дане.*

21—23. септембар,

Поводом 150 година рада Гимназије у Неготину, одржана је велика манифестација *Неготинска гимназија 1839—1989*. На припреми изложбе поводом овога јубилеја и на преуређењу историјског одељења Музеја у Неготину учествовао је научни саветник Балканолошког института др Петар Милосављевић. Он је био и један од организатора симпозијума у оквиру ове манифестације *Просвета и култура у 19. и почетком 20. века у Неготинској крајини*. Поред др Петра Милосављевића на овом скупу из нашег Института с рефератима су учествовали др Борбе Костић, др Милан Протић и мр Љубинко Раденковић. У знак успешне дугогодишње сарадње између ове регије и нашег Института, Балканолошком институту и др Петру Милосављевићу уручене су плакете.

25. септембар—7. октобар,

Научни саветник Балканолошког института др Миодраг Стојановић вршио је истраживања у Атини (Библиотека грчког Парламента) и у Солуну (у библиотеци Аристотеловог универзитета и у Балканолошком институту). Др Стојановић је прикупљао граву за тему *Морфологија грчког и српског нарочног стиха*.

26—30. септембар,

На V конгресу класичних филолога учествовао је др Миодраг Стојановић с темом *Античко наслеђе у делима Доситеја Обрадовића и мр Мирослав Вукелић са рефератом О неким өблицима грчког аугмента*.

1—30. октобар,

Студијски боравак од месец дана у Истамбулу Александар Фотић је искористио да добро упозна граву о турској владавини на Балкану у Архиву Председништва владе. Архив је веома богат и добро срећен. Нарочито интересантна у Архиву је грава о српским касабама.

4. октобар,

Председник Научног већа Института, академик Радован Самарџић, поднео је Радној заједници извештај о разговорима које је у Паризу водио ради организовања научног скупа о градској култури на Балкану.

5. октобар,

Директор Института, професор Тасић водио је у Балканолошком институту у Солуну разговоре о даљој сарадњи наших института, о евентуалном покретању заједничког научноистраживачког пројекта, и нарочито, о предстојећем заједничком научном скупу. У разговорима је учествовао и др Миодраг Стојановић.

8—31. октобар,

Током студијског боравка у Грчкој Јанко Радовановић је у Византијском и Бенаки музеју у Атини прикупљао грађу за иконографску анализу икона из Хиландара. На Пелопонезу је обишао десет цркава и проучавао иконографију на композицијама које се ретко сликају. Цркве су саграђене у XIV—XV веку. Истраживања средњовековне иконографије Јанко Радовановић наставио је у Атици, где је обишао пет сеоских црквица а у Верији се посебно задржао на композицији Христово критење у Старој митрополији.

10. октобар—10. новембар,

Током тридесетодневног боравка у СССР др Петар Милосављевић прикупљао је грађу у Библиотеци Института за балканистику и славистику АН СССР и Канцеларији министарства иностраних дела Русије за период 1797—1836. Потом је др Петар Милосављевић боравио у Владивостоку. Тамо се упознао са делатношћу Аржавног архива Приморског краја и Института историје, археологије и етнологије Далекоисточног одељења АН СССР.

19—21. октобар,

Српска православна епархија за западну Европу, Матица исељеника Србије, Српско-немачко друштво „Вук Карадић—Браћа Грим“ и Балканолошки институт САНУ организовали су научни скуп *Die Schlacht auf dem Amselheld 1389. und ihre Folgen* у Химелстриту крај Хановера. Скуп је био добро организован и изазвао је велико интересовање публике. Сви реферати ће бити штампани авојезично, на немачком и српском језику.

24—26. октобар,

Балканолошки институт и Maison des Sciences de l'Homme из Париза, организовали су у Београду међународни научни скуп *La Ville dans les Balkans depuis la Fin du Moyen Age jusqu'au debut du XXe Siecle*. Скуп је био изванредно организован. Учествовало је преко двадесет научних радника из балканских земаља и Француске. Реферати ће бити штампани у посебном зборнику под истим називом.

25—27. октобар,

На научном скупу *Француска револуција и људска права*, који је одржан у САНУ учествовали су академик Радован Самарџић (председник Организационог одбора и референт) и др Милан Протић.

26. октобар—2. децембар,

Студијски боравак мр Мирослава Вукелића у Атини и Солуну делимично је омогућила Републичка заједница науке Србије. Рад Мирослава Вукелића у Атини и Солуну је био изузетно користан и неопходан зато што је литература за тему којом се он бави у београдским библиотекама малобројна и некомплетна.

27. октобар,

На научном скупу у Зајечару *Историја здравствене културе Тимочке Крајине* учествовао је мр Љубинко Раденковић са рефератом *Народна бајња источне и јужне Србије*.

2. новембар,

Библиотека „Доситеј Обрадовић“ организовала је предавање др Миодрага Стојановића *Слово о Доситеју*.

19—24. новембар,

Универзитет Хамбург организовао је научни скуп *Esskultur und KörpERVERSTÄNDNIS in den Ländern südosteuropas* на коме је по позиву учествовао мр Љубинко Раденковић са рефератом *Die Symbolik des menschlichen Körpers in der südslawischen Zauberspruch-tradition.*

7. децембар,

На Педагошкој академији у Београду др Миодраг Стојановић одржао је предавање *Доситеј просветитељ*.

21. децембар,

Председништво САНУ потврдило је избор др Николе Тасића, дописног члана САНУ, за директора Балканолошког института.

ПРЕГЛЕД ИЗДАЊА REVUE DES PUBLICATIONS

BALCANICA I (1970)

СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ ETUDES ET ARTICLES

- Vasa Cubrilović, L' institut d'études balkanologiques de l'Academie Serbe des Sciences et des Arts
- Blaže Koneski, B. Nastev, O. Jašar-Nasteva, Interférence au niveau de la langue de la poésie populaire des peuples balkaniques
- Nikola Tasić, Genetische probleme der Gruppen Baden, Kostolac und Vučedol im Jugoslawischen Donaugebiet und Zentralbalkan
- Dragoljub Dragojlović, Bogomil political roll among Balkanic nations
- Skender Rizaj, Counterfeit of money on the Balkan peninsula from the XV to the XVII century
- Metodi Sokoloski, Le développement de quelques villes dans le Sud des Balkans au XVe et XVIIe siècles
- Климент Цамбазовски, Влияние автономии сербского княжества на транзитную торговлю балканских народов на территории княжества в первой половине XIX века
- Dimitrije Đorđević, Projects for the federation of South-East Europe in the 1860's and 1870's
- Andrija Radenić, Die Balkanländer in der Strategie Österreich—Ungarns
- Петар Милосављевић, О некоторых вопросах параллельного изучения рабочего движения юго-восточной Европы
- Mirko Deanović, Atlas linguistique balkanique
- Zivan Milišavac, Origines sociales des thèmes balkaniques de Jovan Steria Popović
- Hasan Kaleshi, Le rôle de Chemseddin Sami Frachery dans la formation de deux langues littéraires: turc et albanaise
- Dragoslav Antonijević, Die Frau als Träger Epischen Tradition bei einigen Balkan Völkern
- Verena Han, Les courants des styles dans les métiers d'art des artisans chrétiens au XVIe et durant les premières décennies du XVIIe siècle dans les régions centrales des Balkans

КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ CRITIQUES, RECENSIONS, COMPTE-RENDUS

<http://www.balcanica.rs>

BALCANICA II ((1971))

СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ
ÉTUDES ET ARTICLES

- 'Petar Milosavljević, Trente années de l'insurrection des peuples de Yougoslavie (1941—1971)
- Dušan Lukac, Bibliographie des œuvres principales relatives à l'insurrection des peuples de Yougoslavie en 1941
- Nikola Tasić, The Bosut group of the Basarabi complex and the „Traco-Cimerian“ finds in Yugoslav regions along the Danube and the central Balkans
- Љубица Зотовић, Путеви ширења митраизма на тлу југоисточне Европе
- Dragoljub Dragojlović, La Župa chez les Slaves balkaniques au Moyen Age
- E. П. Наумов, Проблемы экономического развития Балканских стран в эпоху турецкой экспансии
- Vasa Cubrilović, Svetozar Marković о nacionalnom pitanju u Austro-Ugarskoj
- M. Н. Хитрова, П. А. Ровинский (1831—1916) и югославянские народы
- Klement Džambazovski, Skolovanje bugarskog svešteničkog kadra u Kneževini Srbiji
- Ю. А. Писарев, Экспансионистские планы Австро-Венгрии на Балканах в годы первой мировой войны и югославянская проблема
- Vlado Strugar, Les memorandums de Stockholm du Parti Social-démocrate Serbe
- Dušan Lukac, Osnovne smernice Hitlerove balkanske politike u toku priprema napada na SSSR
- Milivoj Pavlović, Balkanologic amalgamation and onomastic orientations
- Milivoj Pavlović, Miscellanea etymologica Balcanica
- Hasan Kaleshi, The importance of turkish influence upon word formation in Albanien
- Shefqet Piftana, Gemeinsame und eingeständige Elemente in der Volksliedern der Balkanvölker über den Reimkerenden Gatten auf der Hochzeit seiner eigenen Frau
- Miodrag Stojanović, Dositej's adaptation of Aesopian fables
- Jovan Trifunski, Die Aromunen in Mazedonien
- Миленко Филиповић, Неки елементи византијског порекла код балканских Словена
- Dragoslav Antonijević, Les rites magiques relatifs a la transhumance chez les Šop

КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ
CRITIQUES, RECENSIONS, COMPTE-RENDUS

BALCANICA III (1972)

СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ
ÉTUDES ET ARTICLES

- Alojz Benac, Some Aspects of the Migrations of Cultures in Northwestern Balkan
- Dragoslav Srejović, Kulturen des frühen Postglazials im südlichen Donauraum
- Borislav Jovanović, The Autochtonous and the Migrational Components of the early Neolithic in the Iron Gates
- Eugen Comşa, Quelques Problèmes concernant le Néolithique Final et la Période de Transition à l'Âge du Bronze dans les Régions Nord-et Quest-Pontiques
- Nikola Tasić, Die Pannonische Tiefebene und der Zentralbalkan am Übergang von der mittleren in die späte Bronzezeit
- Rastko Vasić, Notes on the Autariatae and Triballi

- Dragoljub Dragojlović*, Dispositions légales concernant les néomanichéens dans les nomocanons byzantins et slaves
- Verena Han*, La culture matérielle des Balkans au Moyen Age à travers la documentation des Archives de Dubrovnik
- Veselin Kostić*, Ragusa and the Spanise Armada
- Bogumil Hrabak*, Trgovina arbanaškom i krfskom solju u XIII., XIV i XV stoljeću
- Gavro Skrivanović*, Egnazie Danti, La Schiavonia (Slavija)
- Gligor Stanojević*, Dokumenti o zavjeri albanskih prvaka iz 1602. godine
- Ch. N. Fragistas*, La „Séparation des pouvoirs” dans les constitutions helléniques de guerre de l’indépendance (1821—1827)
- Dimitrije Đorđević*, The Influence of the Italian Risorgimento on Serbian Policy During the 1908—1909 Annexation Crisis
- Климент Цамбазовски*, Идеје и пројекти у Србији о српско-бугарској федерацији у току 1862. године
- Ю. Писарев*, Великие державы и Балкань в годы первой мировой войны
- Душан Лукач*, Српски социјалисти о националном питању народа на Балкану до 1918.
- Петар Милосављевић*, О некоторых аспектах общественно-экономического и социально-политического порядка, обусловивших принятие „закона о защите государства” в Болгарии, Румынии и Югославии
- Вук Винавер*, КИЛ и балканска политика Југославије (1929—1934)
- Mirko Barjaktarević*, Forms of Ownership as Types of Traditional Institutions in Yugoslavia
- Dragoslav Antonijević*, Contribution à l’Étude de la Symbolique du Cercle magique et de la Marche en Rond Autour du Défunt
- Đurica Krstić*, Questions Concerning the Principles and Methodology of Contemporary Research in Common Law
- Miodrag Stojanović*, Adagia Illyrica dubrovačkog latiniste Djure Ferića
- Milivoje Pavlović*, Balkanistische mixoglossische Parallelismen
- Milivoje Pavlović*, Miscellanea etymologica Balcanica

**КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ
CRITIQUES, RECENSIONS, COMPTES-RENDUS**

BALCANICA IV (1973)

**СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ
ETUDES ET ARTICLES**

- Georgi Georgiev*, Über die materielle und geistige Kultur der ältesten Ackerbauer und Viehzüchter in Bulgarien
- Nikola Tasić*, The Problem of „Mycenean influences” in the Middle Bronze Age Cultures in the Southeastern part of the Carpathian Basin
- Dragoslav Srejović*, Karagač and the Problem of the Ethnogenesis of the Dardanians
- Zef Mirdita*, Das Christentum und seine Verbreitung in Dardanien
- Salih H. Alić*, Der Neumanichaeismus und verwandte hetherodoxe Bewegungen in Vorderasien
- Georg Wild*, Die Darstellung des bogumilischen „Perfectus“ auf den mittelalterlichen Grabdenkmälern (stećci) Bosniens und der Herzegowina
- Dragoljub Dragojlović*, Bogomilisme et mouvements hérétiques dualistes du Moyen Age
- Milan Loos*, „L’Eglise bosnienne” dans le contexte du mouvement hérétique européen
- Verena Han*, Fifteen and Sixteen Century Trade in Glass between Dubrovnik and Turkey
- Bogumil Hrabak*, Transactions commerciales des habitants locaux et des étrangers à Chilia selon les cas survenus au cours d’une année (1360—1361)

- Aleksandar Markovski, L'Islam aux yeux des non-Musulmans des Balkans Josip Buturac, Arhiv propagande u Rimu i povijest Južnih Slavena Klement Čambazovski, Бугарски баштовани као печалбари у кијеве- вини Србији*
- Борђе Игњатовић, Неофит Хилендарски и Србија Десанка Тодоровић, Питање успостављања дипломатских односа између краљевине Срба, Хрвата и Словенача и републике Турске (1923—1925) Петар Милосављевић, Јужнословенске револуционарне групе у Русији (1917—1920)*
- Zivko Avramovski, La Politique anglaise envers l'Albanie (1918—1924) Вук Винавер, Коммунистическая партия Югославии и югославско-болгарские отношения в период между двумя мировыми войнами Душан Лукач, Германия и страны юго-восточной Европы в период подготовки и начала итальянской агрессии на Грецию в 1940 году M. A. Мунтян, Обсуждение дунайского вопроса на конференциях представителей великих держав летом — осенью 1945 года; Jerzy Pawłowicz, Osnivanje i delatnost sveslovenskog komiteta u Moskvi za vreme drugog svetskog rata*
- Branimir Gušić, Wer sind die Morlaken im adriatischen Raum? Marijana Gušić, Šta je covercerium kraljice Beloslave? Jovan F. Trifunoski, Les Chops en Macédoine Dragoslav Antonijević, Le Méthode historique comparée dans g'Etude des migrations pastorales*
- Јован В. Ђурић, Картографско виђење централног дела Балканског полуострва (XVII—XIX век) Durica Krstić, Peace-making according to Customary Law in Montenegro Miodrag V. Stojanović, Chanteurs des poèmes épiques haidouques et kleptes Dragutin Mićović, O arbanaškim krajišničkim pesmama i njihovom odnosu prema bosanskohercegovačkoj muslimanskoj epskoj poeziji Dragutin Mićović, Bibliografija komparativnog istraživanja srpskohrvatske muslimanske i arbanaške krajišničke epe Dejan Bogdanović, Les Etymologies iraniennes des orientalismes dans la langue serbo-croate*

КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ
CRITIQUES, RECENSIONS, COMPTE-RENDUS

BALCANICA V (1974)

СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ
OUVRAGES SPÉCIAUX

- Генрик Писарек, Путь Светозара Марковича к марксизму Петар Милосављевић, В. И. Ленин о неким проблемима историје балканских народа Душан Лукач, Светозар Марковић о народној буни, ослободилачком рату и револуцији у процесу ослобођења народа Балкана Kosta Milutinović, Federalističke koncepcije Svetozara Markovića i Dimitrija Tucovića Климент Чамбазовски, Идеје о балканској и јужнословенској федерацији у доба Светозара Марковића Борђе Игњатовић, Светозар Марковић и бугарски национално ослободилачки покрет Nikola Tasić, Die Kulturen der frühen Bronzezeit im jugoslawischen Donauraum und ihre Beziehungen zu den Kulturen der mittleren und nördlichen Pannonischen Tiefebene Werner Johannovsky, Raporti fra la Campania, l'Italia settentrionale, l'Europa centrale e i Balcani nel' età del ferro*

- Verena Han*, Problèmes relatifs à l'identification de l'ancienne verrerie ragusaine
- Dragoljub Dragojlović*, The History of Paulicianism on the Balkan Peninsula
- Aleksandar Matkovski*, Les blasons représentant l'Empire Ottoman en Europe
- Nikolae Ciachir*, Aspects concernant les relations politiques roumaino-serbes entre 1863—1875 (depuis l'établissement des relations diplomatiques jusqu'à la réouverture du problème oriental)
- Милан Ванку*, Успостављање дипломатских агенција у Београду и Букурешту 1863. године
- Alfredo Breccia*, La „Mediazione” di Mussolini e l'invasione tedesca della Jugoslavia
- Dragoslav Antonijević*, Tradition and Innovation at Tzintzars in Ovče Polje in the Socialist Republic of Macedonia
- Cristea Sandu*, Les „Princesses” (Craitzelé), un culte païen d'origine dace chez les Roumains (Valaques) de Serbie de N—E et de Bulgarie de N—O
- Јован Трифуноски*, Антропогеографски значај насеља-тврђава у Македонији
- Миленко Карап*, Социолошки и психолошки аспекти етнолошког изучавања крвне освете на централном Балкану
- Mehmed Begović*, Sur l'application du droit pendant le règne Turc dans nos pays
- Momčilo D. Savić*, Modi di esprimere il passato nella lingua degli storici dei popoli balcanici
- Миодраг Стојановић*, Еолско метричко руко Стеријине поезије
- Драгутин Миховић*, Крајина — историјска садржина и епска инспирација старије српскохрватске и албанске народне поезије

КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ
CRITIQUES, RECENSIONS, COMPTES-RENDUS

BALCANICA VI (1975)

СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ OUVRAGES SPÉCIAUX

- Srboljub Živanović*, Mesolithic Population in Đerdap Region
- Nikola Tasić*, Černavoda III i Boleráz nalazi u jugoslovenskom Podunavlju i problem hronološkog odnosa kultura bakarnog doba Karpatско-podunavskih oblasti
- Vojislav Simić*, Hemijski sastav novca provincije Dakije i njegova sličnost sa novcem kovanim u Viminacijumu
- Ivan Dujčev*, L'interprétation typologique et les discussions entre hérétiques et orthodoxes des Balkans
- Драгољуб Драгојловић*, Манихејска формула проклињања у словенском преводу
- Ilja Mitić*, O dubrovačkim konzulima na Balkanu
- Verena Han — Luigi Zecchin*, Presenze balcaniche a Murano e presenze muranesi nei Balcani
- Ioanna Spisarevska*, Le commerce ragusain envisagé comme un facteur du développement économique des régions bulgares sous la domination ottomane (XVe—XVe s.)
- Zdenko Zlatar*, The „Crisis” of the Patriciate in Early Seventeenth-Century Dubrovnik: a Reappraisal
- Петар Милосављевић*, О неким ставовима Маркса и Енгелса према источном питању
- Љиљана Алексић-Пејковић*, Италија у источној кризи 1875—1878. године
- Климент Цамбазовски*, Бугарски сточарски трговци у кнежевини Србији у првој половини XIX века

Душан Лукач, Интересовање у нацистичкој Немачкој за изградњу хидроенергетског система у Бердапу

Арагослав Антонијевић, Саракачани

Јован Трифуноски, Неколико начина сточарења у Струмичком крају
Durica Krstić, Status of Woman According to the Relics of Customary Rules in the Kuči Region in Montenegro

Radu Flora, Interférences linguistiques serbo-roumaines

Viktor Vescu, Zajedničke crte u razvitku glasa *h* u rumunskom i južnoslovenskim jezicima

Miodrag Stojanović, The Motive of Hayduk in Serbian and Greek Nineteenth Century Poetry

Dragutin Mićović, O junacima albanske i srpskohrvatske kraljične epike

КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ
 CRITIQUES, RECENSIONS, COMPTÉ-RENDUS

BALCANICA VII (1976)

СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ OUVRAGES SPÉCIAUX

Никола Тасић, Einige Probleme der Methode im Studium der Bewegungen prähistorischer Kulturen im jugoslawischen Donauland

Eugen Comşa, Quelques remarques sur l'évolution de la culture Gumelnita
Vojislav Simić, Differences between Coins from Stobi and other Balkan Mints

Димитрије Богдановић, Српска прерада Козмине беседе у Зборнику попа Драгоља

Арагољуб Арагојловић, Средњовековне ауалистичке јереси и аријанство
Zdenko Zlatar, Dubrovnik's Investments in its Balkan Colonies, 1594–1623: a Quantitative Analysis

Constantin Papoulias, Les collyvistes et le paisianisme

Gligor Stanojević, Mletački dragoman Tomazo Navon na dvoru bosanskog vezira Abdi-Paše 1750. godine

Basil Kondis, Aspects of the National Movements of Serbia, Greece, and Bulgaria in the Nineteenth Century

Ю. А. Писарев, Восстание в Боснии и Герцеговине 1875—1878 гг. в освещении русской и советской литературы

Климент Цамбазовски, Српски дипломатски извори и српска штампа о преласку чете Христа Ботева преко Дунава пре сто година
Nikolae Cakir, Rumunija u borbi za nacionalno oslobođenje balkanskih naroda (1856–1878)

Петар Милосављевић, Неки идејни утицаји на развој социјалистичке мисли у Грчкој и Румунији до формирања радничких партија
Глигор Попи, Српско-румунска сарадња и заједничка борба угњетених народности у периоду ауализма

Душан Лукач, Реваншизам поражених сила у првом светском рату и појава фашизма

Tomislav Mitrović i Lenka Mandić, Der Balkan und die Grossmächte

Лазар Пејић, Економске идеје др Милана Стојадиновића и балкански привредни проблеми

Верена Хан, Трговина дубровачким стаклом у Албанији у XVI веку

Andrej Andrejević, Два новопазарска амама

Арагослав Антонијевић, Прилог проучавању сточарских миграција на Балкану

Атанасије Урошевић, Трагови племенских организација код Арбанаса на Косову

Јован Трифуноски, Традиционални манастирски сабори у Скопској Црној Гори

Liviu Marcu, Coordonnées du processus d'urbanisation dans le Sud-Est de l'Europe à l'époque contemporaine

Миодраг Стојановић, „Српске песме“ Косте Пасајаниса

Миодраг Лазић, Остаци немачких дијалеката на тлу Југославије

**КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ
CRITIQUES, RECENSIONS, COMPTE-RENDUS**

BALCANICA VIII (1977)

**СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ
ÉTUDES ET ARTICLES**

Биографија академика Васе Чубриловића

Библиографија радова Васе Чубриловића

Радован Самарџић, Васа Чубриловић

Alojz Benac, Prediliri, Protoiliri, Prailiri — neki novi aspekti Bogdan Brukner, Boundary Line between the West-Mediterranean and Balkan-Anatolian Complex

Никола Тасић, Промене у начину сахрањивања у енеолиту југословенског Подунавља и северног Балкана

Milutin Garašanin, Zur Frage der Transhumanz in der dinarischen Bronzezeit

Rastko Vasić, Figural Elements in the Iron Age Art in Yugoslavia

Бранко Гавела, Један поглед на историју балканских Келта

Фанула Папазоглу, Етничка структура античке Македоније у светlostи новијих ономастичких истраживања

Драгослав Срејовић, Варварска енклава на подручју муниципија S

Mihail Berza, Dubrovnik et son passé évoqué par Nicolas Iorga

Ilija Mitić, On International Relations of Dubrovnik — the Only Maritime Republic in the Balkans

Ivan Dujčev, L'œuvre de Méthode d'Olympe „De libero arbitrio“ et les discussions entre orthodoxes et hérétiques

Драгољуб Драгојловић, Кудугери код балканских народа

Верена Хан, Маргиналије уз налазе осликаног средњовековног стакла из Краљеве Сутјеске

Marijana Gušić, Perizom u raki sv. Simuna u Zadru

Милан Васић, О градњи старог моста у Мостару

Zdenko Zlatar, Kara Mustapha and the Republic of Dubrovnik (1677—1678): a New Interpretation

Славко Гавриловић, О немирима Срба („Влаха“) на властелинствима у северозападној Хрватској прве половине XVIII века

Глигор Станојевић, Улцињски гусари средином XVIII века

С. А. Никитин, О так называемой „конвенции Паулуччи — Кара-Георгий“

Николай Тодоров, Новые данные о сербских добровольцах в греческом восстании 1821. г. в Дунайских княжествах

Петар Милосављевић, Срби — професори Харковског Универзитета

Климент Цамбазовски, Бугарски трговци ма панађурима у Кнежевини Србији средином XIX века

Раде Петровић, Идеја о продаји Босне и Херцеговине шездесетих година 19. столећа

Milorad Ekmečić, Slika o Bosni i Hercegovini u evropskoj putopisnoj literaturi od 1850. do 1878. godine

Dimitrije Đorđević, An Attempt at the Impossible: Stages of Modernization of the Balkan Peasantry in the 19th Century

Wayne Vucinich, Political Currents among Immigrant Serbs in California on the Eve of the Insurrections of 1875

- Dušan Nedeljković, Svetozar Marković et la pensée socialiste dans les Balkans*
- Nicolae Ciachir, La diplomatie Roumaine dans les Balkans entre 1878—1900.*
- Георге Захарија, Национално јединство и независност — перманентне вредности мисли и деловања румунског народа*
- Василије Крестић, Из историје демократског покрета Срба у Угарској*
- Виктор Карасёв, Иван Пичета (1844—1920) и его мемуары*
- Александар Матковски, ВМРО и македонско национално питање*
- Ю. А. Писарев, Портреты современников Н. Г. Гортвич — русский посланник в Сербии*
- Новица Ракочевић, Политичка основа проглашења Црне Горе за краљевину 1910. године*
- Владимир Дедијер, Младобосанци и идеја југословенства*
- Richard Plaschka, Aus den Haft-Akten der Sarajevo-Attentäter*
- Аратад Леби, Васа Стјајић и југословенско уједињење*
- Араголуб Живојиновић, Велика Британија и проблем Црне Горе 1914—1918. године*
- Борђе Кнежевић, О списку 303 виших српских официра нађеном у бечком архиву*
- Милан Ванку, Улога великих сила у разбијању савеза Мале Антанте*
- Јован Бојовић, Став балканских комунистичких партија према променама у Њемачкој 1933. године*
- Душан Лукач, Утврђивање основних праваца и метода експанзије трећег рајха према југоистоку Европе по доласку нациста на власт 1933. године*
- Andrej Mitrović, Kontinuität und Diskontinuität in der deutschen Südosteuropa — Politik 1914—1941*
- Јован Марјановић, Борђе Радишић, Пере Морача, Ослободилачка борба у Југославији и култура 1941—1945. године*
- Mihail Andreev, Le développement des charges de l'administration provinciale du Second État bulgare (1185—1396)*
- Мехмед Беговић, Да ли је римско право утицало на шеријатско право*
- Петар Стојановић, Неке поруке наследног обичајног права у Црној Гори и северној Албанији*
- Бурица Крстић, Неке паралеле у савременом истраживању правних обичаја*
- Никола Павловић, Питање првобитног умира крвне освете*
- Demetrios Loukatos, Signaux d'interdiction de pâturage dans les terrains agricoles, en Grèce*
- Јован Трифуноски, Западна Македонија — неки карактеристични етнички проблеми*
- Милисав Лутговац, Утицај наших планина на човека и његово друштво*
- Mirko Marković, O životu i običajima stočara na Vlašiću*
- Арагласлав Антонијевић, Заједничко у народној религији Грка и јужних Словена*
- Vesna Culinović-Konstantinović, Društveno-porodične veze starosjedilaca i dinarskih useljenika Pakračke regije*
- Vasil Marinov, Die Holzschnitzereikunst bei den Karakatschanen im Bulgarien*
- Бранислав Којић, Монументалност у балканској профANOј архитектури*
- Живан Милисавац, Борба Матице српске за баштину Саве Текелије*
- Миодраг Стојановић, Српске народне песме у грчком преводу Николе Томазеа и Стефана Куманудиса*
- Бошко Новаковић, Пишчева панорама света*
- Radmila Petrović, Process of Musical Changes in some Serbien Periodical Customs*
- Nadežda Mosusova, Das Balkanische Element in der Südslawischen Kunstmusik*

BALCANICA IX (1978)

СТУДИЈЕ И ЧЛАНИЦИ
ÉTUDES ET ARTICLES

- Васа Чубриловић,** Балкански народи у Источној кризи 1875—1878.
А. Л. Нарочницкий, Россия и югославянские народы в начале XIX в.
Robert A. Kann, Der russisch-türkische Krieg und die Interessen der Großmächte in westlicher Sicht
Ю. А. Писарев, Восточный кризис 1875—1878 г.г. и общественность России
Constantin Jordan-Sima, Building of the Romanian Unitary National State and the south-east European context
Милорад Екмечић, Српска војска у националним ратовима од 1876. до 1878.
Петар Милосављевић, Припреме Србије за рат са Турском 1876. год.
Климент Цамбазовски, Српска штампа о припремама и одржавању берлинског конгреса
Енвер Решић, Социјалисти западне и средње Европе и источно питање 1875—1878. године
Богумил Храбак, Први извештаји дипломата великих сила о Призренској лиги
Борбе Микић, Призренска лига и аустроугарска окупација Босне и Херцеговине и запоседање Новопазарског санџака (1878—1879. године)
Лазар Пејић, Утицај берлинског конгреса на економску мисао Србије и Аустро-Угарске са посебним освртом на проблеме економске политике и привредног развоја Србије

BALCANICA X (1979)

СТУДИЈЕ И ЧЛАНИЦИ
ÉTUDES ET ARTICLES

- Никола Тасић,** Територијално, културно и хронолошко разграничење даљске и босутске културе
Србољуб Живановић, Апсолутна старост скелетних остатака Кромањонаца са Падине у Бердапу
Vojislav M. Simić, On Chemical composition of Roman copper, bronze and Brass coins minted in the 1st, 2nd and 3rd centuries in local Balkan mints
Димитрије Стефановић, Неки аспекти испитивања словенских паралела грчке речи ἀρχιερεῖς у црквенословенским јеванђељским и апостолским текстовима српске редакције у XII, XIII и XIV веку
Драгољуб Драгојловић, Дуализам средњовековних јеретика
Драгослав Антонијевић, Византијске брумалије и савремене маскиране поворке балканских народа
Верена Хан, Трговина дубровачким стаклом у јужној Италији и на Сицилији
Миодраг Стојановић, Грчке народне песме у српском преводу
Јован Ф. Трифуноски, Сточарство на планини Јабланица
Галиб Шљиво, Гамил-паша у Босни и Херцеговини у 1853. години
Душан Лукач, Дилеме Стојадиновићеве спољне политике у време утемељивања осовине Рим—Берлин

КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ
CRITIQUES, RECENSIONS, COMPTES-RENDUS

<http://www.balcanica.rs>

BALCANICA XI (1980)**СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ
ETUDES ET ARTICLES**

- Никола Тасић*, Неки проблеми културне и етничке припадности босутског и Басараби стила
- Арагољуб Драгојловић*, Исихизам и богомилство
- Rade Mihaljić*, Continuité et discontinuité dans les structures de l'état Serbe au XIVe siècle
- Верена Хан*, Неке карактеристике средњовековног стакла на Балкану (XII—XV век)
- Đenana Buturović*, Les chants épiques des Musulmans dans le contexte historique
- Durica Krstić*, Traces of Byzantine Law Influence in Customary Law of some Areas in Yugoslavia
- Динко Давидов*, Култ Св. Наума у Будимској епархији
- Radovan Samardžić*, Les voyageurs étrangers dans les pays du Sud-Est Européen du XVIe au XVIIIe siècle
- Петар Милосављевић*, Још неколико речи о конвенцији Паулучи—Карлборђе
- Душан Берик*, Отоманско царство и европска револуција
- Миодраг Стојановић*, Прва грчка расправа *О српској народној поезији*
- Климент Цамбазовски*, Идеје Светозара Марковића о балканској федерацији
- Душан Лукач*, Привредна експанзија Немачке према југоистоку Европе
- Dragoslav Antonijević*, Processes of Social Changes in Yugoslavia

**КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ
CRITIQUE, COMPTÉ-RENDUS, RECENSIONS****BALCANICA XII (1981)****СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ
ETUDES ET ARTICLES**

- Nikola Tasić*, Eneolithische Kulturen Ostserbiens und deren Verhältnis zu den Fundstätten in Oltenien, Transsylvania und im rumänischen Teil des Banats
- Арагољуб Драгојловић*, Јеретичке цркве „Dalmatiae“ и „Sclavoniae“
- Annie Nivet*, La République de Raguse et l'Occident lointain au XV° siècle
- Динко Давидов*, Срби у Коморану у XVI и XVII веку
- Миодраг Стојановић*, Легендарни и поетско-историјски лик женератнника
- Dragoslav Antonijević*, A Contribution to the Study of Cults and Symbols of Balkan Cattle-Breeders
- Durica Krstić*, Symbols in Customary Law
- Петар Милосављевић*, Руски путешественици у Србији у првој половини XIX века
- Andrej Mitrović*, Die wirtschaftlich-politische Auffassung von Südosteuropa in der Weimarer Republik

**КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ
CRITIQUES, RECENSIONS, COMPTÉ-RENDUS****BALCANICA XIII—XIV (1982—1983)****СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ
ETUDES ET ARTICLES**

- Василије Крстић*, Радован Самарџић
- Јованка Борђевић-Јовановић*, Објављени радови Радована Самарџића
- Никола Тасић*, Културно-историјско тумачење веза између југословен-

- ског Подунавља и понтско-степских области у енеолиту
Арагослав Срејовић, Касноантичка житница у Маскарју
Sima Čirković i Desanka Kovačević-Kojić, L'économie naturelle et la production marchande aux XIII—XVe siècles dans les régions actuelles de la Yougoslavie
Нада Клаић, О фирентинској „колонији“ на загребачком Градецу пограј XIV столећа
Драгољуб Драгојловић, Зборник крстјана Хвала и проблем „цркве босанске“
Ioannis Hassiotis, George Heraclius Basilicos, a Greek Pretender to a Balkan Principality (End of the XVI — Beginning of the XVII Century)
Ivan Dujčev, A propos de l'historiographie de Dubrovnik
Aleksandar Matkovski, L'insurrection de Patrona Halil à Istanbul (28 septembre 1730) et sa répercussion en Macédoine
Милорад Павић, Гаврил Стефановић Венгловић као историчар
Славко Гавриловић, Разбојништво у Срему у време аустријско-турског рата 1788—1791
Владимир Стојанчевић, Српска влада и одлагање народног устанка у источном Босни и Херцеговини око средине XIX века (1847—1848)
Петар Милосављевић, О настојањима да се др Валтазар Богишић ангажује за рад на руским универзитетима
Милорад Екмечић, Црквени фактор у сукобу великих сила у источном питању 1848. године
Климент Чамбазовски, Школовање бугарских девојака у Вишој женској школи у Београду
Василије Крестић, О загребачкој прослави педесетогодишњице књижевног рада Јована Јовановића Змаја
Михаило Војводић, Српско-грчки преговори о савезу 1912. године
Andrej Mitrović, Споразум централних сила о подели балканских и близкоисточних сировина (Уговор од 8. јануара 1916)
Dimitrije Đorđević, Agrarian Reforms in Post World War One Balkans — A Comparative Study
Wayne Vucinich, An American View of Conditions in Montenegro 1918—1919
Милан Ванку, Активност држава Мале антанте за време Рајнске кризе
Душан Лукач, Место Краљевине Југославије у плановима и експанзионистичким подухватима Европе до 1941
Norbert Reiter, Die Kommunikationssteuernde Funktion des Dativs im Dienste der Märchenzählstrategie
Милка Јивић, О исказивању временског понављања именима дана на јужнословенском, односно балканском језичком подручју
Александар Албијанић, Непромене и промењене сугласничке групе у језику Гаврила Стефановића Венцловића
Момчило Савић, Да ли су сазрели услови за настанак једне балканске граматике?
Верена Хан, Сликари из Далмације осликовају готичко и ренесансно стакло у Мурану
Сретен Петковић, Манастир Пећка патријаршија и његове спахије
Динко Давидов, Православни у Вашархељу и њихова црква
Дејан Медаковић, Вилијам Дентон — један заборављени сведок о Србији у XIX веку
Јован Грифуноски, Манастирска имања у Скопској Црној гори
Бурђиша Петровић, Одредба дубровачке владе о „празницима светих“ из 1498. године
Dragoslav Antonijević, A Contribution to the Study of the Folklore Ritual Substratum in the Balkans
Constantinos Vavouskos, La coutume comme règle de droit en Grèce
Durica Krstić, Traces of Customary Law Institute of Montenegrin Home-stead

Мирољуб Пантић, Фрагменти о Марину Арђићу (II)
Миодраг Стојановић, Харамбаша Новак Дебелић — народна персонификација византиског стратиоте
Даница Петровић, Црквени елементи у српском народном обредном певању

BALCANICA XV (1984)

СТУДИЈЕ И ЧЛАНИЦИ ÉTUDES ET ARTICLES

- H. Arthur Bankoff, Haskell J. Greenfield, Decision-making and Culture Change in Yugoslav Bronze Age*
Никола Тасић, Млава фаза Белгиш културе и њен положај у развоју култура позног бронзаног доба у југословенском Подунављу
Србољуб Живановић, Резултати антрополошких проучавања скелета из гробова у налазишту Требениште
Арагољуб Арагојловић, Хијерархија цркве босанске
Andrija Jakovljević, Musical Works of Serbian Composers Stefan and Nikola the Serb from 14th C. — Bilingual Anthology of Great Laura (E—108)
- Мехмед Беговић**, Настанак и развитак шеријатског права
Илија Митић, О врстама казни у Дубровачкој Републици
Hans-Jürgen Kornrumpf, Der Sandschak Çamlık. Anmerkungen zu einem kurzlebigen spätosmanischen Verwaltungsbezirk
Vladimir Stojančević, Die ungelösten agrarrechtlichen Verhältnisse im Osmanischen Reich als Ursachen der Volksbewegungen bei den Südslawen von 1832 bis 1860
Danica Milić, Agence de Bucarest — représentation serbe en Valachie et Moldavie
Miodrag Milin, Moments de l'histoire des relations politiques Roumaines-Serbes (1867—1871)
Юрий Писарев, Балканская политика России и Турция накануне первой мировой войны (1908—1914)
Петар Милосављевић, Россия и политика status quo на Балканах до начала первой балканской войны 1912 года
Lynn H. Curtright, The Aborted British Salonika Expedition of February 1915
Милан Ванку, Југословенско-румунска дипломатија уочи Минхенског споразума
Милан Крајчович, Однос Србије према националноослободилачким покретима у Аустро-Угарској почетком XX века
Душан Лукац, Неуспех неодлучне политике балканских земаља
Vera Antić, The Influence of Some Indian Motives in the South Slavic Literature and Folklore
Dragoslav Antonijević, A Contribution to the Study of Oriental Cults in the Balkan Folklore
Dagmar Burkhardt, Rätsel und Sprichwörter. Ein Vergleich zweier Kurzformen der Volksdichtung
Јанко Радовановић, Сан цара Навуходоносора и пијанство Нојево у припрати Пећке патријаршије
Динко Давидов, Српска варош „Табан“ на гравирама Будима
Александар Албијанић, Поглавље Орбинове историје о Босни у издању Јована Радића 1770. године: језичка анализа
Миодраг Стојановић, Копитарево и Вуково трагање за Буковалом и klefti Букувалеји

КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ CRITIQUES, RECENSIONS, COMPTES-RENDUS

<http://www.balcanica.rs>

BALCANICA XVI—XVII (1985—1986)

СТУДИЈЕ И ЧЛАНИЦИ
ÉTUDES ET ARTICLES

Nikola Tasić, Neue Daten über das relativ-chronologische Verhältnis der frühen äneolithischen Kulturen im Jugoslawischen Donauraum

H. Arthur Bankoff — Aleksandar Palavestra, Prehistoric settlements in the Ribarska Reka microregion near Kruševac

Драгољуб Драгојловић, Шизматички попови франjeвачких Dubia и православна традиција у средњовековној Босни

Ilija Mitić, Međunarodni položaj Dubrovačke Republike u vezi sa boravkom napuljskog »guvernera oružja« u Dubrovniku od kraja XVII do početka XIX stoljeća

Miodrag Milin, La Roumanie et la Serbie à la veille de l'indépendance (juin 1876 — juin 1877)

Петар Милосављевић, Русија и уставно уређење Јонске републике 1799—1804

Holm Sundhaussen, Historische Statistik als neues Arbeitsgebiet der Balkanforschung

Милан Ванку, Отношение Германии к Югославии, как члену Малой Антанты (1933—1938)

Душан Лукач, Румунија и комадање Југославије 1941—1942

Бурица Крстић, Обичај као извор права у румунском правном систему

Dragoslav Antonijević, Some theatrical elements in the carnival rites of the Balkan peoples

Габријела Шуберт, Улога жене у народиом лечењу на Балкану

N. Muscopulos — G. Dimitrokalis, Običaj vešanja krpa po drveću radi ozdravljenja bolesnika

Јован Трифуноски, Словенско становништво из северне Албаније пресељено у западни део Македоније

Велимир Михајловић, Словенски антропоними од VII до X века у немачким изворима у поређењу са нашим ономастичким основама

Вања Станишић, Балканизми у српскохрватском језику

Đenana Buturović, Les chroniqueurs turcs et Gurz Ilyas Djerzeles héros de la chanson épique balkanique

Миодраг Стојановић, Неки облици словенске антигеза — контрастивног поређења у грчкој народној песми

ПРИЛОЗИ
CONTRIBUTIONS

Галиб Шљиво, Мирдити / Опис аустријског конзула Боровичке из 1858. године

ДИСКУСИЈЕ
DISCUSSIONS

Јеремија Митровић, Срби у делима неких хрватских историчара

КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ
CRITIQUES, RECENSIONS, COMPTES-RENDUS

BALCANICA XVIII—XIX (1987—1988)

РЕФЕРАТИ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ УЧЕСНИКА НА
В МЕЂУНАРОДНОМ КОНГРЕСУ ЗА ПРОУЧАВАЊЕ
ЈУГОИСТОЧНЕ ЕВРОПЕ

LES RAPPORTS DES PARTICIPANTS YUGOSLAVES
DU Ve CONGRES DES ETUDES DU SUD-EST EUROPEEN

- Milutin Garašanin*, Le Sud-est européen et l'Europe centrale à l'époque préhistorique
- Alojz Benac*, Rapport entre les Balkans du Nord-ouest, le Bassin danubien et l'Europe centrale dans les périodes préhistoriques
- Bogdan Brukner*, A Contribution to the Research on the Boundary between the Linear Pottery Culture Complex and the Balkano-Anatolian Groups of the Early Neolithic
- Draga Garašanin*, Die Grabhügelsitte in Südosteuropa
- Nikola Tasić*, Der jugoslawische Donauraum und das Karpaten-Becken in der Frühbronzezeit
- Milorad Stojić*, Die Gradine der älteren Eisenzeit im Gross Morava Becken
- Aleksandar Palavestra*, The Typological Similarities of Early Iron Age "Princely Burials" of the Balkans and Central Europe
- Zef Mirdita*, Die Wirtschaftlichen und Gesellschaftlichen Verhältnisse des Zentralgebietes Dardaniens in der Antike
- Pavle Mijović*, L'emporion οὐλούπιον à la place de la lacune dans le chapitre 24 de «Periplus» de Pseudo-Skylax
- Vesna Jurkić-Girardi*, Istria in the Context of the 10th Italic Region "Venetia et Histria" as a Border Area of the Roman Empire
- Dragoslav Srejović*, Die Hofarchitektur im Zeitalter der Tetrarchie
- Vidojko Jović*, Der Kostbare Stein in der Architektur aus dem Zeitraum der Tetrarchie — Verwendung, Herkunft und symbolische Bedeutung
- Ljubica Zotović*, Das Römische Begräbnisritual im Lichte der Ausgrabungen der Nekropole Viminatium
- Gordana Cvetković-Tomašević*, L'origine hellénistique de l'architecture balkanique Etude comparative des couches et données archéologiques
- Rajko Bratož*, Die kirchenpolitischen und kulturhistorischen Beziehungen zwischen Sirmium und Aquileia
- Zivko Mikić*, Ein Beitrag zur Anthropogeschichte der Illyrien
- Marijan Slabe*, Settlement Structure on the South-east Pre-Alpine Territory in the fifth and sixth Centuries A.D.

СТУДИЈЕ И ЧЛАЦИ
ETUDES ET ARTICLES

- Aleksandar Palavestra*, The Iron Age Amber Trade in the Balkans
- Vladimir Stojančević*, Die serbische national Revolution und die Politik der Grossmächte auf der Balkanhalbinsel in der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts
- Miodrag Milin*, Entre les sphères d'intérêt et les aspirations nationales: la Roumanie et la Serbie à la fin du XIXe siècle
- Philip Hepburn*, Britain and the Question of Yugoslav Neutrality 1930—1937
- Milan Vanku*, La diplomatie de l'entente balkanique au temps de la crise de la Tchécoslovaquie
- Dušan Lukač*, Some Issues of Elaboration of the Topic of Demographic Changes in the Balkans in Course of the Second World War
- Dragoljub Atanacković*, La sanction penale dans les Droits des Slaves du Sud jusqu'au XVIIe siècle
- Miroslav Vučelić*, Zu verschollenen philologischen Werken von Dragutin N. Anastasijević.

*Miodrag Stojanović, L'oeuvre de Vuk Karadžić dans la littérature et la culture grecques du XXe siècle
Shefget Pllana, Albanian Wedding Songs of Kosovo*

ПРИЛОЗИ И ДИСКУСИЈЕ
CONTRIBUTIONS ET DISCUSSIONS

*Мирољуб Вукелић, О словенском кораб и грчком харάβιον
Јован Трифуноски, Сеоска гробља у Битољско-прилепској котлини
Boško Bojović, «Le Mont Athos et les Roumains» de Petre Nasturel et les documents princiers Valaques de Chilandar
Јеремија Митровић, Колико је успео Синан Хасани својом књигом „Косово — истине и заблуде“
Никша Станчић, „Историјска истинна“ Јеремије Д. Митровић и његово упозорење на опасност од „неких хрватских историчара“*

КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ
CRITIQUES, RECENSIONS, COMPTÉ-RENDUS

BALCANICA XX (1989)

РЕФЕРАТИ УЧЕСНИКА НА В МЕБУНАРОДНОМ
КОНГРЕСУ ЗА ПРОУЧАВАЊЕ ЈУГОИСТОЧНЕ ЕВРОПЕ
LES RAPPORTS DES PARTICIPANTS
DU Ve CONGRES DES ETUDES DU SUD-EST EUROPEEN

Mirjana Tatić-Đurić, Byzances après Byzance — aspects, survivances et innovations

Dhorka Dhamo, Peintres albanais aux XVIe—XVIIIe siècles en Albanie et dans d'autres régions balkaniques

Janko Radovanović, Das Mönchtum und Märtyrerertum in der Malerei des Klosters Hilandar und des Patriarchats von Peć

Jelena Milojković-Đurić, The Influence of medieval Legacy on the contemporary yugoslav Art

Igor Fisković, Renaissance Art in Dalmatia and Hungary

Динко Давидов, Русско-украинские влияния на инновацию сербской церковной живописи XVIII века

Vera Dinova-Ruseva, Die weltliche Malerei und Graphik der bulgarischen Wiedergeburtszeit und die Malerei und Graphik des XIX Jahrhunderts Deutschland

Friedbert Ficker, Die Kathedrale von Djakovo und die Münchener Ludwigskirche — ein vergleich

Nicholas Th. Cholevas, L'architecture populaire hellénique observée du point de vue de l'architecture moderne

Н. В. Злыднева, Судьбы народного искусства в XX в. и балканская художественная традиция

Mirka Pavlović, Serbian Musik in the Period 1830—1834

Nadežda Mosusova, Die serbische Musikszene in Vergangenheit und Gegenwart

СТУДИЈЕ И ЧЛАНЦИ
ÉTUDES ET ARTICLES

Милорад Стојић, Праисторијско налазиште Була у Остриковцу код Светозарева

Александар Палавестра, Модели трговине и друштвене структуре на централном Балкану гвозденог доба

Драгољуб Драгојловић, Црквене прилике у Далмацији од разарања Салоне до обнове Сплитске надбискупије

Andrej Andrejević, Цариград и исламска уметност у Југославији
Nenad Filipović, Rudnici i kovnici novca u Rumeliji i Bosni krajem XVI
 i u prvoj polovini XVII stoljeća

Aleksandar Fotić, *Tarunāme on vakif Lands — Contribution to the ottoman Diplomatics*

Miodrag Stojanović, Античке координате Доситејеве просветитељске мисли

Petar Milosavljević, Неколико момената из историје закључења Једренског уговора о миру 1829. године

Milan Vanku, Проблем Аромуна од Берлинског конгреса до Лондонског мировног уговора

Aleksandar Pavković, The State and the Individual in Slobodan Jovanović's *Država*

Stefi Korti-Kondi, Antesterije

Momčilo D. Savić, La conjugaison Aroumaine en relation aux conjugaisons des autres langues balkaniques

Miroslav Vučelić, Неки проблеми новогрчке лексикографије

Vaňa Stanisiš, О неким сличностима у падежима система између албанског и српскохрватског језика

Lilija Kirova, О неким специфичним цртама модернизма на словенском језику крајем XIX и почетком XX века

Danica Rajčić, L'image de la Yougoslavie en France (1945—1975)

ПРИЛОЗИ И ДИСКУСИЈЕ CONTRIBUTIONS ET DISCUSSIONS

Jeremija Mitrović, Одговор на одговор др Никше Станчића

Josip Lučić, Nerazumnošt optuzbi

Jeremija Mitrović, Мој одговор др Јосипу Лучићу

Vaňa Stanisiš, Балканскословенски или бугарски

КРИТИКЕ, ПРИКАЗИ, ИЗВЕШТАЈИ CRITIQUE, COMPTE-RENDUS, RECENSIONS